

RAHVUSARHIIV

HINDAMISOTSUS

Tartu

13.10.2014 nr 14-1-1.7/80

Erakoolide õppe- ja kasvatuskorralduse dokumentide hindamine arhiiviväärtuse väljaselgitamiseks

1. ÜLDOSA

1.1 Hindamise alus

Hindamise alus on arhiiviseaduse (RT I, 21.03.2011, 1) § 7 lõige 2, mille kohaselt Rahvusarhiiv selgitab avalikku ülesannet täitva asutuse või isiku dokumente hinnates välja arhivaalid ja erakooliseaduse (RT I 1998, 57, 859) §18¹ lg2, mis määratleb erakooli õppe- ja kasvatuskorralduse dokumendid avaliku ülesande täitmise käigus tekkinud dokumentidena.

1.2 Hindamise eesmärk ja ulatus

Hindamise eesmärk on selgitada välja erakooliseaduse (RT I 1998, 57, 859) alusel tegutsevate kooleelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide, kutseõppeasutuste, huvikoolide, täiskasvanute koolitusasutuste ning rakendusõrgkoolide õppe- ja kasvatuskorralduse dokumentide arhiiviväärtus erakooli asutamisest kuni tema tegevuse lõpetamiseni.

Erakooliseaduse alusel tegutsevate või tegutsenud ülikoolide õppe- ja kasvatustöö dokumente hinnatakse eraldi üksikotsustega.

2. HINDAMISE LÄBIVIIMINE

2.1 Hindamise alusdokumendid

Hindamisel lähtuti arhiiviseadusest, arhiivieeskirjast, Rahvusarhiivi hindamispoliitika ja -strateegia põhimõtetest, haridusministri 31.05.2001 käskkirjaga nr 220 kinnitatud haridusministeeriumi valitsemisala dokumentide näidisloetelust.

2.2 Arhiivimoodustaja ülevaade ja hinnatavate dokumentide koosseis

Erakool on äriregistrisse kantud aktsiaseltsi, osaühingu, sihtasutuse või mittetulundusühingu asutus, mis juhindub oma tegevuses seadustest, nende alusel antud õigusaktidest ning erakooli pidaja põhikirjast ja erakooli põhikirjast. Tegevusluba annab ettevõtjale õiguse õppetöö läbiviimiseks tegevusloal märgitud õppekava alusel, haridustaseme piires ja omavalitsusüksuse haldusterritooriumil. Tegevusloa taotluse lahendab Haridus- ja Teadusministeerium.

Erakooli liigid on:

- koolieelne lasteasutus;
- koolieelne lasteasutus ja üldhariduskool, mis tegutsevad ühe asutusena;

- põhikool;
- põhikool, kus õpe toimub I või I ja II kooliastmel, kusjuures II kooliastmel ei pea õpe toimuma kõikide II kooliastme klasside ulatuses;
- gümnaasium;
- kutseõppeasutus;
- kutseõppeasutus ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena;
- rakenduskõrgkool (kõrgkool);
- ülikool;
- huvikool;
- täiskasvanute koolitusasutus.

Erakool loetakse asutatuks alates erakooli esimese õppekava kandmisest Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS). Erakooli õppekava peab vastama sama taseme riiklikule õppekavale - koolieelse lasteasutuse riiklikule õppekavale, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel kehtestatud vastava riikliku õppekavaga kehtestatud kooliastmete pädevustele ja ainete õpitulemustele. Põhikoolis ja gümnaasiumis lähtutakse õppe ja kasvatuse korraldamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatust. Huvikooli õppekava peab vastama huviharidusstandardile ja raamõppekavale, kui see on kehtestatud.

Kutseõppeasutus loetakse asutatuks alates haridus- ja teadusministri käskkirjaga kutseõppe läbiviimise õiguse andmisest. Kutseõppeasutuse andmed kantakse EHISe õppeasutuste alamregistrisse pärast kutseõppeasutusele esimest korda õppe läbiviimise õiguse andmist. Õppekava peab vastama kutseõppeasutusel kutseharidusstandardile ning kutse- või eriala riiklikule õppekavale, ühisõppekava korral ka kutseõppeasutuse seaduse nõuetele.

Kõrgkool loetakse asutatuks alates Vabariigi Valitsuselt esimese loa saamisest kõrgharidustaseme õppekavagrupi õppekava või õppekavade alusel õppe läbiviimiseks. Kõrgharidustaseme õppe läbiviimise ning vastavate akadeemiliste kraadide ja diplomite väljaandmise õiguse annab erakoolile Vabariigi Valitsus. Kõrgharidustaseme õppe läbiviimise aluseks on kõrgharidusstandardile vastavad õppekavad, mille on kinnitanud erakooli pidaja ja mis on kantud EHISesse.

EHISesse on 01.06.2014 seisuga kantud 707 erakooli andmed, neist 83 on tegevuse lõpetanud. Kokku on tegutsevat erakoole 624, neist 48 koolieelset lasteasutust, 33 põhikooli, 16 gümnaasiumi, 7 kutseõppeasutust, 507 huvikooli, 4 täiskasvanute koolitusasutust, 8 rakenduskõrgkooli ja 1 ülikool.

Õppe- ja kasvatustöö funktsiooni täitmise aluseks on õppekava ning erakooli nõukogu kehtestatud eeskirjad. Korraldatakse õppetööd, peetakse õpilaste arvestust, määratakse õppetootusi, koostatakse hinnetekoondeid, töökavasid ja tunniplaane, korraldatakse õppe-metoodilist tööd, koostatakse e-õppe projekte, korraldatakse õpiesmärgil praktilist tööd ja täiskasvanute tööalast koolitust.

2.3 Hindamise käik

Hindamise viis läbi ajalooarhiivi kogumisosakonna juhataja Kaja Pullonen. Arhiiviväärtusega teabe väljaselgitamiseks tutvuti erakoolide kohta EHISesse kantud andmetega ja analüüsiti Rahvusarhiivi olemasolevaid teemaga seotud hindamisotsuseid (sh HO 22.06.2012 nr 90 Üldhariduskoolide ja kutseõppeasutuste juhtimis- ja põhifunktsioonide dokumendid).

Erakoolide õppe- ja kasvatustöö korraldamise dokumentide hindamisega seotud küsimusi arutati

Rahvusarhiivi hindamiskomisjoni koosolekul 04.06.2014 ja 08.10.2014.

Hindamise käigus tehti kindlaks, et erakoolide pidajate kohta on teave äriregisstris, sh põhikirjad ja tegevuse aruanded. Vastav teave on hinnatud arhiiviväärtuslikuks Rahvusarhiivi 12.03.2013 hindamisotsusega nr 15 „Ettevõttereistri, äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri ning kommertsandiregistri hindamine arhiiviväärtuse väljaselgitamiseks“.

Rahvusarhiivi 02.01.2014 hindamisotsusega nr 1 „Haridus- ja Teadusministeeriumi dokumentide arhiiviväärtuse väljaselgitamine“ hinnati arhiiviväärtuslikuks EHISe õppeasutuste alamregister ja õppekavade ja koolituslubade alamregister, kuhu kantakse ka erakooliseaduse alusel tegutsevate koolide andmed.

Õppeasutuste alamregister sisaldab andmeid põhi-, üldkesk-, kutsekesk, kõrg- ja huvikoolide kohta. Alamregistrisse kantakse õppeasutuse registreerimisnumber või õppeasutuse pidaja registrikood, õppeasutuse asutamise aasta, õppeasutuse liik, õppeasutuse täielik nimi eesti ja inglise keeles, õppeasutuse pidaja nimi, omandivorm, õppeasutuse kontaktandmed, andmed hoonete asukoha ja ruumide kohta, kutseeksami sooritanute arvu kohta ja sisehindamise aruande ja nõustamise kohta, arvutite, internetiühenduse jm õppetööga seotud tegevuse kohta.

Õppekavade ja koolituslubade alamregister sisaldab andmeid põhihariduse, üldkeskhariduse, kutsekeskhariduse ja kõrghariduse, huvihariduse ning kutseõppe või residentuuri läbimist võimaldavate õppeasutuste õppekavade, ühisõppekavade, residentuuriprogrammide, koolituslubade, õppekavagrupis õppe läbiviimise õiguse ja akrediteerimise tulemuste kohta.

Veenduti, et erakoolide tegevust, st õppe- ja kasvatuskorraldust kajastav oluline ja väärtuslik teave säilib arhiiviväärtuslikuna EHISes ja äriregisstris.

3. HINDAMISOTSUS

Erakooliseaduse alusel tegutsevate koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide, kutseõppeasutuste, huvikoolide, täiskasvanute koolitusasutuste, rakenduskõrgkoolide õppe- ja kasvatuskorralduse dokumendid ei ole arhiiviväärtuslikud.

4. HINDAMISOTSUSE RAKENDAMINE

Hinnatud dokumentide edaspidiseks haldamiseks täiendab erakool oma dokumendisüsteemi õppe- ja kasvatustöö korraldamise dokumentide juurde märkega **H** koos viitega käesolevale hindamisotsusele.

Arhiiviväärtuseta dokumentide hävitamine viiakse läbi ja dokumenteeritakse vastavalt kehtivale arhiivieeskirjale.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Vares
Rahvusarhiivi
hindamiskomisjoni esimees